

Norges Informasjonsteknologiske Høgskole

Høringsuttalelse – Ny lov om universiteter og høyskoler

I det følgende har vi kommentert de enkelte paragrafer i forslag til ny lov. Vi har ikke kommentert den delen av lovforslaget som bare omfatter institusjoner eiet av staten.

I alminnelighet er vi godt fornøyd med at det legges fram ett forslag til lov for høyere utdanningsinstitusjoner. Det faktum at vi får en felles lov som gir like faglige rettigheter og stiller samme type krav til både statlige og private institusjoner, ser vi som en anerkjennelse av de private utdanningsinstitusjonene og en bekreftelse av den viktige rollen disse institusjonene spiller i samfunnet.

Alle institusjoner som omfattes av loven vil nå få felles, overordnede mål. Med de store ulikhetene det ennå er i finansieringssystemene for de forskjellige institusjonene er det ikke like lett for private institusjoner å utnytte de virkemidler som loven gir hjemmel for. Vi håper derfor at departementet tar hensyn til dette i sin videre utvikling av finansieringsmodellen.

§1.

Vi ser at det er vanskelig å gi denne loven gyldighet utenfor Norge. Imidlertid vil internasjonal deltakelse og engasjement bli en stadig viktigere del av høyere utdanningsinstitusjoners virksomhet, og vi håper derfor at det legges opp til smidige ordninger som tillater norske institusjoner å legge deler av sin virksomhet til utlandet.

Det er viktig at akkrediterte institusjoner får frihet til selv å fastsette læreinnhold i undervisning og til å foreta utvalg av studenter.

Kvalitetsreformen legger stor vekt på at institusjonene utvikler og vedlikeholder interne systemer for å sikre høy kvalitet i virksomheten. I den grad departementet gir nærmere bestemmelser i forskrifts form om kvalitetssikringssystemer, bør ikke disse forskriftene være så detaljerte og rigide at alle institusjoner tvinges til å innføre like systemer.

§2

Vi setter stor pris på at NOKUTs uavhengige rolle videreføres i det framlagte lovforslaget. Det er et stort framskritt at vi har fått et akkrediteringsorgan som har klare fullmakter slik at statens rolle som institusjonseier og som sertifiseringsorgan blir adskilt.

De endringene som foreslås i de faglige fullmaktene, støtter vi fullt ut. Det er viktig at faglige fullmakter og faglig kompetanse følges ad, og at ikke enkelte institusjoner uten forutgående akkreditering kan opprette utdanninger på alle nivåer.

I lovforslaget legges det opp til at departementet i forskrift kan pålegge høyere utdanningsinstitusjoner å delta i samordnet opptak. Vi mener at et slikt pålegg kan påvirke

konkurransesituasjonen for institusjoner som må kreve egenbetaling av studentene og foreslår derfor at dette punktet tas ut.

I Stortingsmelding 27 (2000-2001) ble det fastslått at institusjonene skulle inngå en "ikke juridisk forpliktende avtale" med studentene. Dette er ført videre i en tilføyelse til §44b i gjeldende Lov om universiteter og høyskoler der det står "I løpet av første semester skal institusjonen og studenter som blir tatt opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer, inngå en utdanningsplan". Formuleringen tyder på at "avtale" er blitt til plan. Imidlertid er dette uklart, da en utdanningsplan i utgangspunktet er planen for det aktuelle studium studenten går inn i. Videre kan det settes opp individuelle studieplaner der det gis fritak for enkelte fag som byttes ut med andre. I tillegg skal det inngås en avtale mellom institusjon og studenter om gjensidig forpliktelse. Vi forutsetter at denne skal være en avtale som gjelder alle og som ikke er individuelt utformet. Forslaget er imidlertid uklart, og det bør fremkomme klarere hva som ligger i begrepet "utdanningsplan".

Vi finner det naturlig at godkjenning av annen utdanning legges til den institusjon som er gradsutstedende.

Vi mener det er grunn til å vurdere fristen for sensur på nytt i lys av kvalitetsreformen. Med utvidelsen av semesteret og undervisningsvurderinger av studentarbeider, har reformen medført at sensur i mye større grad enn før må utføres samtidig med at annet arbeid knyttet til undervisningen pågår. Når sensor ikke i samme grad som før kan konsentrere seg om sensurarbeidet, ser vi at fristen på 3 uker kan bli vanskelig å overholde. Vi foreslår derfor at den utvides til 4 uker, selv om målsettingen for institusjonene skal være å få gitt resultatene til studentene snarest mulig.

Det er viktig at institusjoner som må kreve egenbetaling av studentene også får anledning til å kreve den samme egenbetalingen av studenter som melder seg opp som privatister i et fag.

§3

Vi finner det naturlig at studentene får samme rettigheter ved private og statlige institusjoner. Vi har i lang tid praktisert ordninger der studentene er representert i de styrende organene, og ser at deres deltakelse der er verdifull for institusjonen.

De foreslåtte bestemmelser som gjelder studentenes arbeidsmiljø finner vi alt for detaljerte og samtidig for upresise til at de skal inngå i loven. Dersom det er absolutt nødvendig med et regelverk på dette nivået, bør det utarbeides som forskrift.

Den ansvarsdelingen som framkommer mellom institusjonen og den samskipnad institusjonens studenter er medlemmer av, er i dag uklar. Når en samskipnad har velferdsansvar for studenter ved flere institusjoner med forskjellig størrelse, kan de tilbudene som studentene får variere fra institusjon til institusjon. I denne sammenheng kan vi spesielt nevne fjernundervisningsstudenter, som må betale avgift til den samskipnaden som institusjonen har sine nærstudenter innmeldt i. Fjernstudenter vil svært sjelden kunne benytte seg av samskipnadens tilbud, og det oppleves som urimelig å måtte betale avgiften. Systemet med studentsamskipnader bør derfor vurderes på nytt.

§6

Vi setter pris på at det i lovforslaget legges opp til en utvidet adgang til å ansette på åremål. Dette vil gjøre det enklere å ta inn personer i tidsavgrensede prosjekter. Samtidig er det viktig at det ikke legges opp til at enkelte stillinger må besettes på åremål, men at institusjonen får anledning til å velge den tilsetningsform som passer best.

§7

Vi er prinsipielt enig i at det ikke skal kreves egenbetaling der virksomheten er fullfinansiert av staten. Begrepet fullfinansiering er i dag noe uklart; spesielt er den måten som basis-støtten til institusjonene uklar. Dersom det skal utarbeides forskrifter for beregning av egenbetaling, er det svært viktig at begrepet fullfinansiering defineres og at samme kostnadselementer tas med i beregningsgrunnlaget for både private og statlige institusjoner.